

FENOMÉN

ZŠ s MŠ Mútne, 1/2015

Ľudovít Štúr (1815–1856)

Kde bolo, tam bolo, bol jeden okres, ktorý sa volal Bánovce nad Bebravou a v ňom malá nenápadná dedinka, Zay-Uhrovec (dnešný Uhrovec). V strede tejto dediny stál dom a v ňom uzreli svetlo sveta dve očka malého Ľudovíta Štúra. Písal sa 28. október 1815. Rodičia, Samuel a Anna, ho hneď na druhý deň dali pokrstiť v evanjelickom kostole v Uhrovci. Z malého Ľudovíka vyrástol šuhaj, ktorému v rodnej zemi nebolo páru. Zatiaľ nič moc, keďže ho dnes poznajú nielen na Slovensku, však???? Úplne normálny začiatok života, ktorý tak zmenil náš slovenský jazyk.

Svoj študijný život prežil na gymnáziu v Rábe (po maďarsky Győr). Tu si ho však všimol profesor, pôvodom Slováč, Leopold Petz, ktorý ho o dva roky "posunul" na evanjelické lýceum v Bratislave. Po vyštudovaní sa Štúr stal členom "Spoločnosti česko-slovanskej". Na jeseň 1835 sa stal jej podpredsedom. V aktivitách tejto spoločnosti bola zahrnutá i vychádzka na Devín, ktorá sa uskutočnila 24. apríla 1836, kde prijal meno Velislav. Tak, to už nie je taký obyčajný život ako na začiatku. Vidíte, kde sa človek môže dopracovať, keď chce! :)

Významným dňom bol 11. júl 1843, keď sa na fare v Hlbokom stretli Štúr, Hurban a Hodža. A tu sa títo traja páni dohodli na postupe pri zavedení slovenčiny do praxe. Medzi Štúrove "prvé" významné diela patrili: Nárečja Slovenskuo alebo potreba písania v tomto nárečí a Nauka reči slovenskej, v ktorých obhajoval nevyhnutnosť nového spisovného jazyka. Vydával i Slovenskije národňje novini, ktoré boli svojím obsahom zamerané na osvetovú činnosť, ich príloha sa nazývala Orol tatranskí. Inak, tie íčka si nemýlim, Štúr nebol ten, kto zaviedol ypsilon!

Tento mladý muž sa nevzdával a v roku 1847 vstúpil na pôdu Uhorského snemu, ktorý sa schádzal v Bratislave (v budove dnešnej Univerzitetnej knižnice), ako poslanec za slobodné kráľovské mesto Zvolen, aby konkrétnejšie a dôslednejšie obhajoval svoje národné a sociálne postoje.

Pre Ľudovíta bol rok 1851 rokom tragédií. V priebehu jedného roka mu zomrel brat Karol a o pol roka neskôr i otec. O 2 roky mu vo Viedni zomrela jeho duchovná priateľka Adela Ostrolúcka (jeho druhá láska, prvou bola Marie Pospíšilová) a po nej v Trenčíne i jeho matka.

Koniec života tohto "veľkého" človeka, ktorý od základov zmenil nielen náš jazyk, ale aj dejiny, bol bolestivý, pretože 22. decembra 1855 sa pri poľovačke postrelil do nohy. Vtedy nebola taká medicína, ako je dnes. Jeho rana hnisala a žiadne masti ani obklady nepomáhali. Ľudovít musel trpieť veľkými bolesťami. Ľudovít Štúr zomrel 12. januára 1856 o deviatej hodine večer v Modre ako štyridsaťročný. Pohreb mal 15. januára 1856.

V ten večer odišiel politik, spisovateľ, ale hlavne človek, na ktorého tento svet a celé naše Slovensko tak ľahko nezabudne, lebo mal silu postaviť sa za našu reč!!! Tak pripomeňme si jeho **200. výročie narodenia a 150. výročie úmrtia.**

Vianočné symboly

Každý z nás má počas vianočných sviatkov postavený stromček, niekto má na stene zavesený adventný kalendár, všetci určite postavlia na stôl adventný veniec, niekto pečie práve vtedy vianočku a viacerí poznáme pieseň Tichá noc, svätá noc. Sú to tradičné symboly Vianoc.

Vianočný stromček

Prvé zmienky o vianočnom stromčeku ozdobenom ovocím a sladkosťami pochádzajú zo 16. storočia z Brém. Začiatkom 19. storočia sa zjavuje najprv v Čechách a neskôr aj na Slovensku. Stromčeky sa vešľavali na strop alebo stáli na stolčeku. Spočiatku sa zdobili skromne. Dávali sa na ne perníky, domáce pečivo, sušené ovocie, podomácky vyrobené ozdoby z papiera a sviečky. Veľmi rýchle rozšírenie tohto zvyku na vidieku ovplyvnila staršia tradícia - zelené ratolesti v každom dome, ktoré symbolizovali nový život a zdravie pre všetkých

Betlehem

Tradíciu betlehemov zaviedol svätý František z Assisi. Na Vianoce v roku 1223 pripravil v jaskyni v talianskom Grecciu jasle, do ktorých uložil živé dieťa. Vedľa stála Mária a Jozef, priviedli aj osla a vola. Napodobnením situácie, opísanej v Biblii, chcel František upozorniť spolubratov aj miestnych ľudí na maximálnu chudobu, v ktorej sa Boh rozhodol prísť na svet. V nasledujúcich rokoch si obyvatelia Greccia sami pripravovali živé aj umelé betlehemy a podľa Františkoveho príkladu si rozdávali darčeky, aby napodobnili lásku Boha, ktorý sa nám sám dal ako dar. Tento zvyk sa neskôr rozšíril do všetkých krajín.

Adventný veniec

Nielen čas Vianoc, ale aj adventu, sa má prežívať v pokoji a pohode. Ľudia si zhotovovali adventné vence už v 19. storočí. Prvý obrovský čečinový veniec si uovil v roku 1860 hamburský duchovný Johann Wichlern a zavesil vo svojom dome na strop a pripevnil naň 24 sviečok, na každý adventný deň jednu. Dnes do venca vkladáme obvyčajne štyri väčšie sviečky, podľa počtu adventných nediel.

Adventný kalendár

Prvý známy adventný kalendár, ktorý bol vyrobený ručne, je z roku 1851. Mal i podobu adventných hodín alebo adventnej sviečky - sviečka za každý z 24 dní do Vianoc, ako dnes adventný veniec. V kresťanských rodinách boli povešané na stene malé obrázky – jeden za každý deň v decembri. Later Lang bol spoločenom tlačiarne Reichhold and Lang. Vyrábali malé farebné obrázky, ktoré mohli byť zafixované na kartóne na každý deň decembra. Toto bol prvý tlačený adventný kalendár, avšak bez okienok na otváranie, publikovaný v roku 1908. Začiatkom 20. rokov Lang vyrobil prvý adventný kalendár s malými okienkami na otvorenie. Adventné kalendáre plnené čokoládou boli k dispozícii v roku 1958.

Vianočka

Vianočka má dlhú históriu a drží si obľubu až do dnešnej doby. Prvá zmienka o vianočke je zo 16. storočia, za dlhé roky prešla drobnými premenami. Sprvoti vianočku mohli piecť len cechoví remeselníci - pekári. Od 18. storočia si ju začali ľudia piecť doma sami. Prvú z doma upečených vianočiek mal dostať hospodár, aby sa mu urodilo veľa obilia.

Veľká vianočka sa na záver štedrovečernej večere rozkrájala. Niekde z nej počas Štedrého večera dávali po krajíčku aj dobytku, aby bol zdravý a neškodili mu zlé sily. Zhotoviť vianočku nebolo a nie je jednoduché, a preto sa pri príprave cesta, pletení a pečeni musíme poriadne snažiť.

Veselý vianočný kvíz:

1. V období Vianoc sa často spomína slovo kračún. Je to:

- a) názov slovanských slnovratových sviatkov,
- b) názov „neisto“ kráčajúceho človeka po vianočných oslavách,
- c) špeciálny chlieb.

2. Medzi hlavných vývozcov vianočných kaprov v Európe patrí:

- a) Maďarsko
- b) Česká republika
- c) Poľsko a Slovensko

3. „Rajské zrno“ je

- a) zdroj vône pri vianočnom pečení,

- b) zrno v darčekovom balení pre sliepočky na Štedrý deň,
- c) veľké vločky podobné krúpam, ktoré padajú v decembri.

4. Akú farbu má vianočná hviezda (odborne *Euphorbia pulcherrima*)?

- a) modrú b) jasnočervenú c) takú, akú namaľuje maliar na vianočný obraz

5. Čo je to „betlehemske svetlo“?

- a) jasná hviezda nad Betlehemom,
- b) plamienok svetla z Betlehema, ktorý každoročne šíria skauti po svete,
- c) svetlo nad bohostánkom.

Riešenia:

1. Platí a aj c

Kračún je pohanský názov pre Štedrý deň, ale aj názov chleba, ktorý sa piekol počas sviatkov slnovratu.

2. Správna odpoveď je b

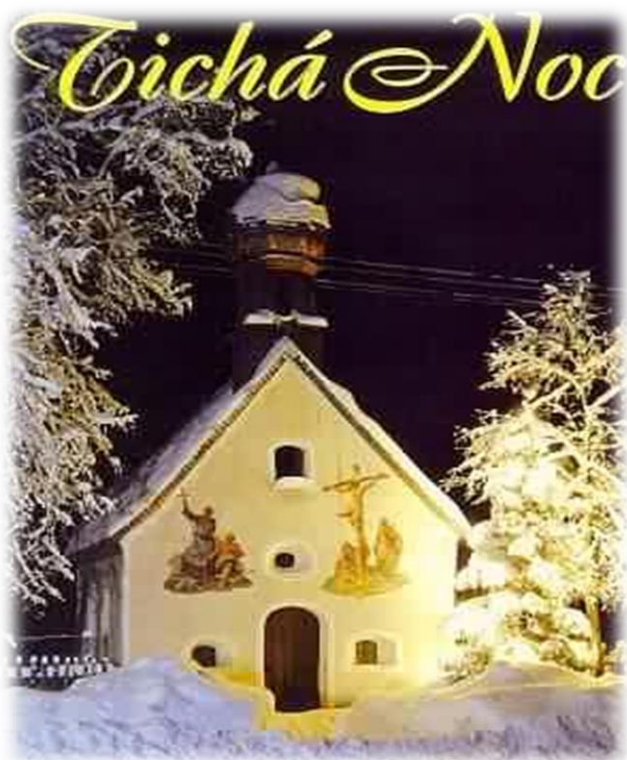
3. Takto sa nazýva kardamónové korenie, pretože osviežuje dych a zabraňuje množeniu baktérií. Pridáva sa do punču, čaju a vianočného pečiva – čiže **správna odpoveď je a.**

4. *Euphorbia pulcherrima* je názov pre „vianočnú hviezdu“, inak nazývanú aj „vianočná ruža“, ktorá sa v posledných rokoch stala obľúbeným symbolom Vianoc. Ide o kvet s jasnočervenými listami, ktorý pred 150 rokmi objavil v Mexiku americký veľvyslanec Poinsett. **Správna je odpoveď b.**

5. Traduje sa, že na výzvu pápeža Urbana II. sa na križiacku výpravu do Jeruzalema vydala ešte jedna skupina mladých rytierov z Florencie. Títo mladí rytieri sa zaviazali, že domov donesú plamienok svetla z Betlehema, ako symbol nádeje pre obyvateľov Florencie. Tesne pred Vianocami v roku 1099, čiže po troch rokoch bojov a útrap, sa rytieri vrátili domov. Plameň, ktorý preniesli z Betlehema, umiestnili v miestnej katedrále, odkiaľ si ho veriaci odpaľovali do svojich domov. Betlehemske svetlo slovenskí skauti preberajú 16. decembra v Katedrále sv. Štefana vo Viedni. Od 17. decembra ho skauti roznesú po celom Slovensku (do domovov, kostolov, nemocníc, domovov soc. a opatrovateľskej starostlivosti...). **Správna je odpoveď b.**

Pieseň Tichá noc

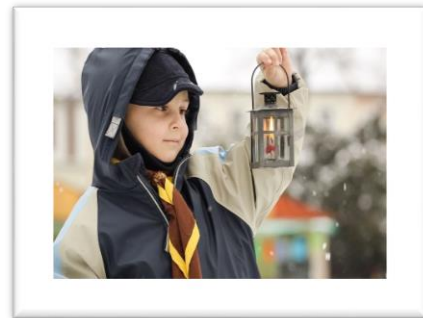
História piesne Tichá noc, svätá noc... začala svoju púť v Rakúsku, na Vianoce v roku 1818, a bola preložená do viac ako 73 jazykov sveta. Keď rakúske mestečko Oberndorf žilo naplno prípravami na vianočné sviatky v decembri roku 1818, miestny učiteľ a organista oberndorfského kostola sv. Mikuláša, Franz Gruber, sa rozhodol skontrolovať organ, a... stalo sa... V organe to zlovestne zaškrípalo, zahrkotalo a hotovo! Hľadáním chyby zistil, že vinníkom tejto prekérnej situácie nie je nikto iný, ako celá kostolná kolónia myší, ktorá si urobila slávnostnú predvianočnú večeru z mechov organu. Čo sa dialo v mozgu učiteľa nevedno, no výsledkom bola prosba o pomoc práve známeho milovníka hudby, kaplána Mohra. Zložil báseň, teda text piesne, ktorý začínal: „Stille Nacht, heilige Nacht...“ a s radosťou i vďačne ju priniesol už ako vianočný darček svojmu učiteľovi Franzovi Xaverovi Gruberovi. Gruber, hlboko dojatý jej nádherným posolstvom pokoja a lásky, si sadol a za necelú hodinku skomponoval na slová básne kaplána Jozefa Mohra nesmrteľnú melódiu... Obaja autori sa vo svätú noc roku 1818 vydali na cestu z Arnsdorfu (kde bol Gruber učiteľom) do Oberndorfu v salzburgskom okrese (v Salzburgu účinkoval známy skladateľ Mozart), tam v kostole svätého Michala mal kaplán Josef Mohr slúžiť polnočnú svätú omšu. Keďže organ vypovedal svoju službu pri posledných rorátoch, učiteľ vzal so sebou gitaru, aby po svätej omši vianočnú pieseň nacvičil s veriacimi. Po svätej omši bas spieval Gruber, tenor Mohr, na konci každej slohy sa pripojil detský zbor a ľud. Táto novátorská produkcia neznámej koledy vyvolala u miestneho konzervatívneho publika takmer škandál, ale veriaci odchádzali domov hlboko nadšení netušiac, že ich nová vianočná pieseň Stille Nacht, heilige Nacht sa začne rýchlo šíriť a stane takou svetoznámu a obľúbenou. Práve pokazený organ (vlastne pôvodne pestrý jedáľniček kostolných myší) dopomohol k tomu, že sa pieseň začala rýchlo šíriť aj do ďalších miest a končín sveta. Totiž organový majster z Zillertalu, ktorého zavolali, aby opravil pokazený organ, tu počul spievať novú pieseň, naučil sa ju a priniesol ju do svojej dedinky. V dedine bol obuvník, ktorý mal hudobný sluch. Pieseň sa rýchlo naučil a potom, keď predával po trhoch svoje obuvnícke výrobky, aby prilákal zákazníkov, začal najprv spievať spomenutú pieseň. Keď sa ľudia zhromaždili okolo neho, potom začal ponúkať a predávať svoj tovar. Tento spôsob si osvojili aj iní predavači, a tak pieseň prenikala ďalej a ďalej. O nejaký čas si prerazila cestu aj za hranice rodného Rakúska, v tlači sa objavila vianočná pieseň až v roku 1840. V uvedenom roku 1840 ju „dali do obehu“ v Drážďanoch, o ďalších tridsať rokov v Amerike a Angličania ju importovali do svojej indickej kolónie. A onedlho jej prisúdili titul „najkrajšia pieseň sveta“ a plným právom, veď je neprekonateľnou nositeľkou tajomnej hĺbky a sily zrodu...

Betlehemské svetlo

Naše domácnosti už 25 rokov skrášľuje Svetlo pokoja a mieru priamo z Betlehema. Skauti jeho plamienok počas Vianoc roznášajú do našich domovov, nemocníc či domov sociálnych služieb už od roku 1990.

Tradíciu roznášať plamienok založili naši susedia -Rakúšania, tvorcovia vianočnej televíznej akcie v mestečku Linz na pomoc postihnutým deťom. Tí sa snažili nejakým zaujímavým prvkom ozvláštniť program týchto akcií a prišli na jedinečný nápad. Pred Vianocami poslali do Betlehema lietadlom telesne postihnuté dieťa, ktoré v Bazilike Narodenia Pána odpálilo z večného svetla plamienok a lietadlom ho prinieslo späť do Linzu. Tam sa ho ujali miestni skauti, ktorí ho začali roznášať do ostatných častí Rakúska.

Zaujímavosti o Vianociach

Najvyšší vianočný „stromček“ na svete

Najvyšší plávajúci vianočný stromček na svete sa nachádza na jazere Rodrigo de Freitas pri Rio de Janeiro. Zasvietili ho prvý raz v roku 1996 keď mal „strom“ 48 metrov (dnes má už 85 metrov. Rozsvietia ho každý rok od poslednej novembrovej soboty (resp. prvej decembrovej soboty) až do 6. januára. Každý deň medzi týmito dňami vianočný stromček svieti od 19:30 do 02:00 (cez víkendy do 03:00). Prvý zápis brazílskeho plávajúceho vianočného stromu do Guinnessovej knihy rekordov urobili v roku 1999, keď mal 76 metrov. Posledný rekord pochádza z roku 2007, to už strom „narástol“ na 85 metrov.

Najväčšia zbierka Santa Clausov

Kanadský učiteľ na dôchodku si vyslúžil zápis do Guinnessovej knihy rekordov ako najväčší zberateľ tematicky ladených predmetov. Za svoj zberateľský cieľ si zvolil muža s veľkým bruchom a dlhou bielou bradou – Santa Clausa. V obývačke Jean-Guya Laquerrea z kanadského Quebecu ležia porozkladané postavičky Santu všetkých veľkostí a materiálov. V priebehu 22 rokov sa mu podarilo nazbierať neuveriteľných 25 189 veselých postavičiek, ktoré si doniesol z viac ako 33 krajín. Jeho rekordná zbierka, ktorá neustále rastie, zaberá väčšinu jeho domu. Ako to už býva, všetko začalo jedinou soškou, ktorá sa mu dostala do rúk po zosnulom príbuznom. A keďže človek je tvor, ktorý túži mať stále viac a viac, Jean- Guy Laquerre pokračoval v zbieraní ďalších sošiek. Jeho známi ho v zbierke podporujú a

pravidelne mu posielajú ďalšie prírastky z antikvariátov a garážových výpredajov. A tak sa jeho zbierka chtiac-nechtiac stále rozrastá.

Najväčšia vianočná sušienka

Vyrobili ju milujúci rodičia pre svoje deti v britskom Buckinghamshire. Sušienka mala priemer štyri metre a dĺžku 63 m. Rekord z roku 2001 zatiaľ nikto neprekonal.

Vieš, že.....

Najdlhší film, Liečba Nespavosti (1987), trvá 87 hodín.

Eskimáci používajú chladničku na to, aby im nezamrzli potraviny.

Na Mount Evereste nie je možné uvariť vajíčko natvrdo.

Žiaci základných škôl v Nórsku nedostávajú známky.

Názov populárnej čokolády Milka je vlastne skratka?

Tvorcovia názvu spojili dve nemecké slová - Milch (mlieko) a Kakao (kakao) - tak vzniklo slovo Milka.

Keď sa pokúsíte mať pri kýchnutí otvorené oči, môže vám ich vytlačiť z hlavy.

V roku 1995 sa potopila japonská loď, lebo na ňu z výšky 30 000 stôp padla živá krava, ktorá omylom vypadla z ruského nákladného lietadla.

Vo Švajčiarsku je trestné, keď hlasno zavriete dvere auta.

Ak thajský policajt poruší zákon, je nútený nosiť na ruke pásku s nápisom Hello Kitty.

Vedeli ste, že nie je dokázané, či bol Neil Armstrong na Mesiaci? Na záberoch vlajka viala, čo nie je možné, lebo na Mesiaci nie je vietor.

Na svete je 23 % škôd na kopírkach spôsobených tým, že ľudia na nich sedia a snažia sa okopírovať vlastné zadky.

Na zlízanie zmrzliny je potrebné v priemere 142,18 liznutí!

Niečo pre najmenších:

Nájdí Mikulášovi cestu.

Ódy 9.B:

Liga majstrov

Ó, futbal náš najvyšší,
slovom, každému si najmilší.
Ó, liga majstrov, každý rok sa konáš,
každý klub do hry vyzývaš.
Ó, Barcelona alebo Juventus finálny,
minuloročný zápas bol legendárny.

Na školskú umku

Ó, škola, ty si tisícky ľudí do života pripravila,
iba Ondreja, môjho spolužiaka, nič si nenaučila.
Ó, vek nádherný máš,
krásnych 55 rokov sa dožívaš.

Na výročie

Ó, škola naša bájna,
tvoja radosť je bezkrajná.
Tisíc detí ti prešlo dverami,
aj s ich detskými vďakami.
V srdciach láska,
v hlavách múdrosť,
v rukách pracovitosť.
Ó, škola naša milovaná,
zostávaj stále s nami
a my budeme s tebou vždy,
ako v srdci mamy.

Óda na školu

Škola, ty majestátna budova,
ty, ktorá múdrosť ukrývaš.
Pol storočia a pol desaťročia dané miesto zastávaš.
Každý do teba rád zavíta, či je hosť a či žiak.
S hrdosťou každý jej prah dverí prechádza,
vstupujú do nej a spoznávajú nepoznané.
Ó, škola, ty prameň úspechu, radosti a uznania,
tajomstvo pre tých, ktorí ťa tak krátko znajú.

Vianočné interview

1. *Čo máte najradšej na Vianociach?*
2. *Ktoré je vaše najobľúbenejšie vianočné jedlo alebo zákusok?*
3. *S kým trávite Vianoce?*

Pani riaditeľka:

1. Na Vianociach mám rada pokoj a vianočnú atmosféru.
2. Moje obľúbené vianočné jedlá sú kapustnica, kapor a šalát.
3. Vianočné sviatky trávim s rodinou.

Pani učiteľka Krížová:

1. Na Vianociach mám najradšej to, že sa stretne celá naša rodina.
2. Je to taká klasika - kapor, šalát, určite oblátky a nesmú chýbať medovníky, medvedie labky a také tradičné pečivo.
3. Tak ja idem určite k rodičom, ďalej určite s rodinou a nakoniec ideme k svokrovcom.

Pani učiteľka Paterková:

1. Na Vianociach mám najradšej pokoj, pohodu, klud, spomalený čas a koledy.
2. Moje obľúbené vianočné jedlo je kapustnica s rezancami.
3. So svojou rodinou a príbuznými.

Pani učiteľka Pašková:

1. Ja milujem na Vianociach stromček, darčeky a pokoj v rodine.
2. Vianočné jedlo je určite filé a šalát.
3. Ja trávim vianočné sviatky s rodinou.

Pani učiteľka Holubjaková:

1. My máme doma tzv. anjelské zvonenie -to mám najradšej a tiež pohodu.

2. Moje obľúbené vianočné jedlo je kapustnica, tiež oblátky a obľúbený koláč je špic.
3. S rodinou.

Pani učiteľka Padušňáková:

1. Na Vianociach milujem pohodu, pokoj, vianočnú atmosféru a stretnutie s rodinou.
2. Moje obľúbené vianočné jedlá sú kapustnica, šalát a rezeň.
3. Vianoce trávim s rodinou.

Pani učiteľka Petrášová:

1. Na Vianociach mám rada to, že sa zídeme s rodinou. Najmä s deťmi, keďže sú už veľké a tešíme sa zo vzájomnej prítomnosti.
2. Mojm obľúbeným jedlom je kapustnica a kapor.
3. Vianoce trávim s mojou krásnou rodinou.

Pán školník:

1. Najradšej mám darčeky.
2. Mojm obľúbeným jedlom je kapustnica.
3. Vianoce trávim s rodinou.

Žiak Jožko:

1. Na Vianociach mám rád to, že sme doma a že nechodíme do školy. 😊
2. Ja mám rád šalát a filé.
3. S rodinou.

Akcie

Koncert Integrácia

Dňa 3.9.2015 sa 44 detí našej základnej školy zúčastnilo koncertu Integrácia v bratislavskej Slovnaft Aréne. Hlavnou myšlienkou tohto skvelého podujatia je schopnosť spájať detí a dospelých, spojiť zdravé a zdravotne, či sociálne znevýhodnené deti. Počas trojhodinového koncertu mali deti možnosť zažiť úžasnú atmosféru a vidieť mnoho známych slovenských osobností, ale aj zahraničných hostí. Najväčším zážitkom bola prítomnosť slovenských futbalistov a hokejistov, vystúpenie známych slovenských reperov Ega, Rytmusa, Separa, Kaliho, tanečné vystúpenie Lúčnice, spev Nely Pociskovej a mnohých ďalších známych tvárí. Deti si z odniesli aj biele tričky so symbolom projektu Integrácia – usmiatym slniečkom, ktoré má pripomínať, že svieti rovnako na nás všetkých.

Geo - park Glinka

Žiaci s pasom a odvahou si vyskúšali v Poľkom Geo-parku v Ujsoloch lanový park aj lanovú dráhu. Tomuto výletu, ktorý zorganizovala p. uč. Holubjaková, prišlo aj krásne jesenné počasie.

Pasovanie prváčikov

V piatok 9.10. sa konalo pasovanie prváčikov. Každý prváčik dostal tričko s logom školy a za sprievodu hudby, triednych pani učiteliek a rozprávkových bytostí (deviatakov) boli prváci prevedení popod rozprávkovú bránu. V rozprávke ich privítala svojím spevom kráľovná. Neskôr museli prváci svoju šikovnosť preukázať splnením rôznych úloh. Po ich splnení a slávnostnom sľube boli kráľom pasovaní za prváčikov. Každý prvák získal medailu, ktorá mu bude spomienkou na tento deň. Deviataci si pasovanie pripravili na tému rozprávky Sol' nad zlato.

55. výročie našej školy

Naša základná škola oslávila v športovej hale krásnych 55 rokov od otvorenia budovy školy. Bohatý program, krásnu výzdobu a recepciu si mohli užiť všetci diváci. Program bol ozaj veľmi bohatý a zaujímavý. Na začiatku programu dostal každý divák tašku s logom školy a brožúrku o našej škole a našich úspechoch. Diváci sa mohli zapísať do školskej kroniky. Rôzne tance, piesne, ale aj scény si pripravili žiaci 1.-9. ročníka. Vypočuť sme si mohli aj kapelu BLACK AND WHITE a mohli sme vidieť taktiež vystúpenie folklórneho súboru Mútnanka. Po bohatom programe prišla na rad recepcia, kde hlavnými čašníkmi boli naši deviataci. Veľkú zásluhu na vytvorení tohto programu, kulís patrí hlavne našim deviatakom a pani učiteľkám. Pani riaditeľka ocenila veľkú snahu deviatakov udelením riaditeľského voľna. K skvelej atmosfére patrilo aj ozvučenie a osvetlenie, ktoré nám poskytovali Marián Kasan a Marek Farský (K&F project) . Po ťažkom dni si naši deviataci urobili malú diskotéku a zaspievali si a zatancovali aj s učiteľmi.

Medzinárodný deň školských knižníc

Dňa 26. 10. 2015 (pondelok) sa uskutočnil ďalší ročník súťaže o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice k Medzinárodnému dňu školských knižníc. Do tejto akcie školských knižníc sa zapojila aj naša knižnica. Cieľom tohto dňa bolo zábavnými formami práce s knihou podporiť u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihám, školskej knižnici a k čítaniu, poznávaniu nového. Venovali sme sa viacerým aktivitám. Z nich uvedieme len niektoré:

Mama a kniha - Spomienky na detstvo – rodičia čítajú deťom

Veľká cesta za hľadaním – tvorenie veľkej encyklopédie

Bájkaj ožili v inom šate – zhotovenie rekvizít a dramatizácia

Klub slovenských spisovateľov - prezentácia o slovenských spisovateľoch

Aquapark pre víťazov Talentária

Víťazi minuloročnej celoškolskej súťaže vo výtvarnej, literárnej, dramatickej, hudobno-tanečnej a športovej disciplíne získali ako prvú cenu pobyt v Aquaparku v Dolnom Kubíne. Z tejto ceny sa tešili žiaci zo 7.B a z 5.A. triedy!

Ludovít Štúr - 27.11.2015

V tomto školskom roku si pripomínáme 200. výročie narodenia a 150. výročie úmrtia jedného z najvýznamnejších slovenských dejateľov - Ludovíta Štúra. Pre žiakov našej školy sa **Rok Ludovíta Štúra** začal zhotovením **nástenky** o jeho živote a diele. Žiaci si zopakovali základné fakty z jeho básnickej tvorby, novinárskej činnosti, spoznali jeho poslanceckú činnosť, ale najmä si zopakovali jeho záslužnú činnosť ako jazykovedca. Ďalšou aktivitou bola **prezentácia**, ktorú si pripravili **žiačky 9.B: Anna Kosmeľová, Kristína Jurčáková, Alžbeta Holubjaková a Katarína Jurčáková**. Žiaci 2. stupňa sa dozvedeli viac o živote a diele Ludovíta Štúra, o jeho láskach, ale aj o dôležitých udalostiach v živote slovenského národa i samotného Ludovíta Štúra. V kvíze, **Čo viem o Ludovítovi Štúrovi**, si žiaci zasa zasúťažili a využili vedomosti, ktoré sa o Štúrovi naučili v predchádzajúcich aktivitách.

Aj všetky tieto aktivity doplnili žiakom vedomosti o Ľudovítovi Štúrovi, ktorý bol kodifikátorom spisovnej slovenčiny, jazykovedcom, spisovateľom, učiteľom, novinárom, poslancom uhorského snemu a nositeľom mnohých ďalších zvučných prívlastkov.

Anka: Táto prezentácia mne osobne dala veľa, dozvedela som sa veľa informácií, čo sa týka jeho života. Veľmi zaujímavý bol aj film o jeho živote True Štúr. Najviac ma však zaujímala téma o jeho postoji k ženám. Napriek tomu, že bol veľmi obľúbený medzi ženami, dal radšej prednosť nášmu národu. Veľmi ma prekvapilo, že 5., 6., 7. ročník to zobralo z tej stránky, že sa chcú niečo naučiť a dozvedieť o jeho živote. Žiaci vyšších ročníkov boli síce tiež ako tak zaujatí touto témou, ale oveľa menej než ich menší kamaráti. Nás osobne potešilo, ak žiaci vedeli odpovedať na otázky, čo bolo dôkazom, že si z tejto hodiny aj niečo odniesli. Ďakujeme všetkým za pozornosť.

Sv. Mikuláš - 4.12.2015

Aj tento školský rok našu základnú školu navštívil sv. Mikuláš, ktorý deťom priniesol sladkú odmenu. Žiaci v triedach si pre neho pripravili básničky a pesničky a dokonca žiaci 3.A si pripravili pre Mikuláša pesničku na hudobných nástrojoch.

„Veselé Vianoce“ v rôznych jazykoch

Belgicko „Vrolijk Kerstfeest!“ (po flámsky), „Joyeux Noel!“ (po francúzsky)

Bulharsko „Čestita koleda!“

Cyprus „Kala Chrostouyenna!“ (po grécky)

Česká republika „Veselé Vánoce!“

Dánsko „Glaedelig Jul!“

Estónsko „Roomsaid Joulu Puhil!“

Fínsko „Hauskaa Joulua!“

Francúzsko „Joyeux Noel!“

Grécko „Kala Christouyenna!“

Holandsko „Vrolijk Kerstfeest!“

Írsko „Nollaig Shona Dhuit!“

Litva „Linkami Kaledu!”

Lotyšsko „Prieci'gus Ziemsve”t

un Laimi'gu Jauno Gadu!”

Luxembursko „Déi Bescht Wensch!”

Malta „Il-Milied It-Tajjeb!”

Maďarsko „Kellemes Karácsonyi Unnepekett!”

Nemecko „Froehliche Weihnachten!” **Pol'sko** „Wesolych Swiat Bozego Narodzenia!”

Portugalsko „Feliz Natal!” **Rakúsko** „Froehliche Weihnachten!”

Rumunsko „Saotator Felicite!” **Slovensko** „Veselé Vianoce!”

Slovinsko „Vesele Bozicne!” **Španielsko** „Feliz Navidad!”

Švédsko „God Jul!” **Taliansko** „Buone Feste Natalizie!” „Buon Natale!”

Veľká Británia „Merry Christmas“ (Anglicko), „Nolla Chrídheil Huibh!” (Škótsko), „Nadolig Llawen!” (Wales)

Zasmejme sa

Móricko príbehne na čerpaciu stanicu a hovorí :-Ujo, rýchlo nám dajte 10 litrov benzínu! -A načo vám bude ? -Horí nám škola.

Učiteľ sa pýta žiaka: - Čo sú to múmie? - Sušení Egypt'ania!

- Janko, máš rád matematiku? - Áno. - A kedy najviac? - V utorok. - A prečo práve v utorok?
- Lebo vtedy ju nemáme.

V škole: - Máš domácu? - Hej. - Tak nalej!

Poznámka v žiackej knižke:- Žiak má ohováral za chrbtom do očí.- Žiak splachoval spolužiakovi hlavu do záchoda - nebezpečenstvo úrazu. - Žiak "je" na hodine.

Na hodine chémie: -Jurko, povedz mi, čo má chemickú značku H₂SO₄? –Hm,... mám to na jazyku. –Tak to rýchlo vypl'uj, lebo je to kyselina sírová.

Na telocviku učiteľ žiakovi: - Takú ti jednu strelím, že ťa budú v Poľsku pokutovať za rýchlosť!

- Jožko, čo tam gumuješ? - Prosím, pán učiteľ, veď ste mi povedali, aby som si tú päťku opravil.

Rus s Američanom spolu telefonujú: “Ivan, v televízii hovorili, že tam u vás sú hrozné mrazy, až cez -55 stupňov.” “Ale, čoby, to nie je pravda, najviac tak -25.” “Ale nie! Teraz to hovorili na CNN, vraj cez -55.” “No, možno niekde majú, ale iba výnimočne...

Tie zábery boli hrozné, tie omrznuté stromy, baraky ...” “Ahááá, ty myslíš vonku... No, tak to áno.”

Janko sa modlí pred Vianocami a na konci modlitby zakričí: – Ježiško! Prines mi bicykel! – Nemusíš tak kričať. Ježiško nie je hluchý. – dohovára mu sestra. – Ježiško nie, ale babka áno. – hovorí Janko.

Zlodej sa na Štedrý deň dostal do väzenia. Bol z toho celý namäkko: Jaj, či som ja len nešťastný. Každý je doma pri rodinke alebo v kostole. Bože, to by sa kradlo!

Vianoce

Francúzsko:

Francúzske Vianoce sa nesú najmä v znamení jedla, veď Francúzi sú ako gurmáni celosvetovo známi. Ich vianočná večera má v niektorých oblastiach až dvanásť chodov a na štedro prestretom stole sa postupne vystriedajú morské dobroty, plnený moriak, zeleninové šaláty a dezerty. Darčeky deťom nosí Pére Noel, ktorý ich dáva vo svojom bielom kabáte do čižmičiek zavesených na kozube.

Španielsko:

Španielske Vianoce sú vášnivé a živé ako obyvatelia tejto juhoeurópskej krajiny. Okrem živých betlehemov si Španieli užívajú tance a hudbu, a to dokonca aj počas dlhej štedrovečernej hostiny. Na stole nesmie chýbať typický vianočný mandel turón a kvalitné červené víno. Deti si však na darčeky počkajú až do 6.januára, kedy im ich donesú traja králi.

Južná Afrika:

Južná Afrika, keďže tu je veľmi horúco, domáci oslavujú sviatky na plných plážach. Grilujú, jedia koláče, morku, christmas pudding – čo je niečo ako náš biskupský chlebík. Na hlavách majú typické papierové klobúky.

Bulharsko:

Na Vianoce nesmie chýbať v izbe bulharskej rodine stromček a slama, ktorá má pripomínať chudobu chlieva, kde prišiel na svet malý Ježiško. Zaujímavosťou je, že darčeky tu rozdáva dedo Koleda a tradičných vianočných jedlom je bravčové mäso, šošovica, fazuľa, ryža a kapusta.

Nórsko:

Nórsky Ježiško sa volá Juleniss. Nenosí vo veľkom vreci na Vianoce darčeky, ale ako dobrý duch zároveň bdie aj nad príbytkami ľudí, predovšetkým nad deťmi. Na Štedrý deň väčšina Nórov raňajkuje ryžovú kašu a to je až do večere jediné jedlo. Tanier s kašou potretou roztopeným maslom, posypanou škoricom, si môže nájsť položený napr. v stodole aj

Julenniss. Večer sa celá rodina usadí do kruhu a pri rozžiarenom vianočnom stromčeku spoločne číta evanjelium.

Japonsko:

Darčeky v Japonsku nosí Hoteiosho, ktorý je podobný Mikulášovi. Podľa legendy má oči vzadu, a tak sa deti snažia v tomto období správať, akoby bol nablízku. Najdôležitejším sviatkom v japonskom kalendári je ale Oshugatsu – Nový rok, ktorý sa začína 1. januára a trvá sedem dní. Na Silvestra Japonci usilovne upratujú svoje príbytky a ozdobujú ich na nasledujúci deň.

Veľká Británia:

Vianoce na ostrovoch nie sú prísne rodinnými sviatkami ako u nás, preto je zvykom, že Briti po tieto dni chodia na rôzne večierky a party. K anglickým Vianociam neodmysliteľne patrí tradičný nákyt – Plum puding, ktorý sa pripravuje s týždenným predstihom. Staré receptúry tvrdia, že čím je nákyt starší, tým je chutnejší. Na sviatočný stôl 25. decembra sa podáva plnená pečená sliepka, hus, najčastejšie však morka. Darčeky nosí Santa Claus 24. decembra a zostávajú vystavené na čestnom mieste až do Troch kráľov.

USA:

Spojené štáty sú zmesou rôznych kultúr a národností, preto i vianočné zvyklosti sú rôzne. Američania kladú väčší dôraz na oslavu 25. decembra, na tzv. Christmas Day, keď sa zídu pri večeri pripravenej z moriaka. Nechýba tradičný ovocný puding poliaty brandy a vaječný koňak, biskupský chlebiček, tekvicový koláč, koláčiky plnené kondenzovaným ovocím. Darčeky nosí Santa Claus na saniach, ktoré ťahá osem sobov, darčeky rozdáva komínom a kto chce nejaký darček dostať, musí do komína alebo na okno zavesiť pančuchu.

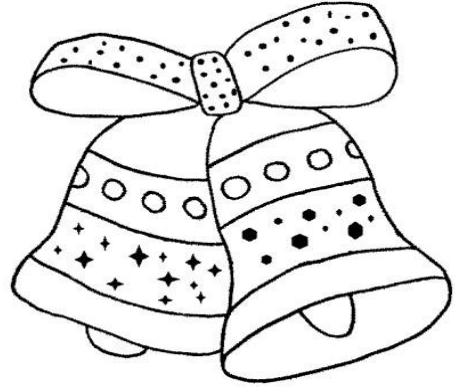
Austrália:

V krajine klokanov koncom decembra vrcholí leto a deti majú prázdniny. Austrálčania slávia Vianoce na pláži, často majú umelé vianočné stromčeky. Vianočná hostina sa podobá pikniku, pije sa pivo a austrálske víno, jedia sa ovocné a zeleninové šaláty, hamburgery, torty a zákusky. Konzervatívnejší Austrálčania podávajú pečeného moriaka s plnkou z gaštanov a jablák, s pečenými zemiakmi a dyňou. Ako dezert jedia teplý slivkový nákyt s hrozienkami a orechmi, poliaty vaječným koňakom. Darčeky tu nosí Otec Vianoc, ale v posledných rokoch si získava obľubu i jeho americký rival Santa Claus. V noci z 24. na 25. decembra prichádza do príbytkov a vkladá deťom darčeky do pančúch na krbe, či do obliečok na vankúš zavesených v rohu posteľe.

Cyprus: 6. decembra, na deň sv. Mikuláša, prináša Sinterklaas, Holandský Mikuláš, deťom darčeky. Už deň predtým pripláva do Amsterdamu na svojej lodi – Zwarte Piet, alebo slovenský názov lode Čierny Peter. Všetci ho slávnostne vítajú a oslavujú. V noci, 5. decembra, lietajú Sinterklaas a Zwarte Piet nepozorovane nad strechami a spúšťajú darčeky cez komíny. Na druhý deň si ich deti nájdu v topánkach.

Tradičné vianočné jedlá

Vianoce sú nielen o rozjímaní, pokoji a stretávaní sa so širšou rodinou a priateľmi, ale tiež sviatkami dobrého jedla. Na Slovensku sú tradičné vianočné jedlá veľmi rôzne a závisí to najmä od rodinných zvykov či regiónu, v ktorom žijete. Na Štedrý deň sa napr. zvykne bežne raňajkovať vianočka, v niektorých rodinách sa dodržiava prísny pôst a ku stolu sa sadá až večer, inde sa obed nevarí a členovia rodiny si len niečo nájdú v chladničke a sú aj takí, ktorí si sviatočný deň užívajú plnými dúškami.

Z minulosti

Kresťanstvo určilo trvanie vianočných sviatkov ako oslavu narodenia Krista v čase od 25. decembra do Troch kráľov 6. januára. Toto prepojenie postupne ovplyvnilo a ustálilo i charakter vianočných jedál. Tieto jedlá zároveň symbolizovali vyvrcholenie vianočného pôstu, do polnoci 24. decembra, tzv. advent. Na prvý a druhý vianočný sviatok sa pripravovali jedlá, ktoré už nemuseli mať pôstny význam, a teda nechýbalo mäso, či rôzne zabíjačkové výrobky ako klobásy, jaternice a huspenina. Na Vianoce sa piekli rôzne koláče či pečivo. My sme pre vás našli tradičné recepty, ktoré určite poznáte a ak nie, tak sa ich určite oplatí vyskúšať.

Štedrovečerná hríbová kapustnica na kyslo

Tradičná mútnianska kapustnica sa varila takto:

Budeme potrebovať:

- 1 kg kapusta kvasená
- 2-3 hrste hríby dubáky
- soľ
- 1/2 obyčajné maslo
- 2-3 lyžice veľké múka hladká špeciál
- 250 ml smotana sladká 33%

Postup:

Kapustu si 1x premyjeme (nemusí sa ,kto je ako zvyknutý),posolíme a dáme variť. Hríbiky si na chvíľu zamočíme do vody ,keď zmäknú precedíme ich ,popražíme na masielku a celé to vlejeme do kapusty ,varíme v kapuste .Potom si popražíme múku ,znovu na masielku ,zalejeme trochu vodou a vlejeme do kapusty. nakoniec pridáme smotanu a necháme zovrieť. To maslo dá kapuste takú dobrú chuť

Zemiakový šalát

Medzi tradičné jedlá, ktoré sa objavujú na vianočnom stole je aj zemiakový šalát a my vám ponúkame jeho recept:

Budeme potrebovať:

1,5 kg zemiakov
6ks vajčiek
1ks cibule
9ks uhoriek
1 pohár zaváranej mrkvy
1 pohár zaváraného hrášku
1 pohár majonézy
2 PL horčice
soľ, čierne korenie

Postup

Zemiaky dobre umyjeme v studenej vode. Zemiaky dáme variť v jemne osolenej vode asi tak 30 minút. Medzičasom si nakrájame mrkvu a uhorky na malé kúsky. Hrášok si precedíme cez sitko. Uvarené zemiaky necháme vychladnúť. Vychladnuté zemiaky olúpeme a pretlačíme cez sitko. Nakoniec pridáme majonézu a horčicu. Osolíme a okoreníme podľa vlastnej chuti. Hotový šalát dáme do chladničky.

Medovníky

Medzi Top vianočné cukrovinky patria medovníčky. Na ich prípravu je veľmi veľa receptov a my vám ponúkame jeden z nich:

Budeme potrebovať:

500g hladkej múky
3 vajcia
125 g medu
125 g masla
190g práškového cukru
1 KL sódy bikarbóny
1KL perníkového korenia

Postup:

Maslo rozpustíme s medom, necháme vychladnúť a pridáme do misy s preosiatou múkou, cukrom, vajcami a korením. Všetky ingrediencie zmiešame dohromady na tuhé nelepivé cesto. Cesto necháme odstáť na jednu hodinu. Neskôr budeme cesto valkať na hrúbku 4mm. Vykrojené medovníky vložíme do vopred vyhriatej rúry na cca 180°C.